

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно (обн., ДВ, бр. 15 от 2011 г., изм. и доп., бр. 50 от 2011 г.)

§ 1. В наименованието на наредбата думите „и здравните асистенти“ се заменят със „зъботехниците, помощник-фармацевтите и здравните асистенти“.

§ 2. В чл. 1 след думата „специалисти“ се поставя запетая и се добавя „зъботехниците, помощник-фармацевтите“.

§ 3. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Зъботехниците могат да извършват по назначение на лекар по дентална медицина дейности по подготовка, изработване и възстановяване на медицински изделия за моделиране и възстановяване на всички видове зъбопротезни конструкции“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Помощник-фармацевтите могат да извършват самостоятелно или под контрола на магистър-фармацевт дейности по:

1. предоставяне и събиране на здравна информация;
2. промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите;
3. фармацевтични грижи;
4. оказване на първа помощ;
5. провеждане на обучение и изследвания в областта на фармацевтичните грижи.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и след думата „фелдшер“ се добавя „и лекарски асистент“.

§ 4. Създава се Раздел IXа „Професионални дейности, които лекарските асистенти могат да извършват самостоятелно или по назначение от лекар“ с чл. 18а и 18б:

„Раздел IXа

Професионални дейности, които лекарските асистенти могат да извършват самостоятелно или по назначение от лекар

Чл. 18а. (1) Професионалните дейности, които лекарският асистент може да извършва самостоятелно в спешната и първичната медицинска помощ, са:

1. предоставяне и събиране на здравна информация, включващо:

а) запознаване на пациента със структурата, организацията и работния график на лечебното заведение;

б) запознаване на пациента с дейностите по промоция, профилактика, превенция, диагностика, лечение и рехабилитация, които се осъществяват от лечебното заведение;

в) запознаване на пациента с неговите права и задължения;

г) информиране на пациента с цел получаване на информирано съгласие при извършване на изследвания и манипулации;

д) водене на медицинска документация;

е) изготвяне на необходимите доклади и анализи, свързани с дейността;

ж) даване на указания на пациента при необходимост от вземане на материал за медико-биологични анализи;

з) проследяване и регистрация на лабораторни и инструментални изследвания, манипулации и медицински грижи;

2. промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите, включващи:

а) промоция на здравето и консултиране за социално-значимите заболявания;

б) извършване на профилактика в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве и храненето;

в) превенция и профилактика на сексуално предавани инфекции, ХИВ и СПИН, токсикоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето и др.;

г) идентифициране на здравни проблеми и даване на съвети на лица с повишен медицински риск;

д) оказване на психологична помощ на пациента и семейството му;

е) превенция на злокачествени заболявания;

ж) консултиране за отглеждане на новороденото, включително за хранене, хигиена, имунизации;

з) обучение за самоизследване на млечни жлези;

и) консултиране за хигиена и предпазване от развитието на декубитуси при рискови за това пациенти;

3. медицински дейности и здравни грижи, включващи:

а) подготовка и извършване на долекарски медицински преглед в спешната и първичната медицинска помощ, в случаите, когато пациентът не може да бъде прегледан от лекар - снемане на анамнеза, статус (чрез физикални методи на изследване - оглед, палпация, перкусия и аускултация), поставяне на предварителна (работна) диагноза на база симптоматиката, обективното състояние и лабораторните изследвания на болния; не се допуска самостоятелен преглед и назначение на лечение на деца до 3-годишна възраст, освен при състояния, пряко застрашаващи живота на детето;

б) предписване на разрешени за употреба в страната лекарствени продукти и издаване на рецепти по реда на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (обн. ДВ, бр. 21 от 2009 г.);

в) наблюдение и регистриране на динамиката на болестния процес;

г) измерване и регистриране на пулс, кръвно налягане, дишане, температура, диуреза, електрокардиография;

д) участие в организацията на профилактиката, контрола и епидемиологичния надзор на инфекции;

е) интерпретиране на рутинни медико-диагностични изследвания - изследване на урина (рН, белтък, глюкоза, кетонни тела, уробилиноген, билирубин, кръв и ориентировъчно изследване на „седимент“); кръвна картина (хемоглобин, хематокрит, еритроцити, левкоцити

и тромбоцити, СУЕ); клинично-химични изследвания (глюкоза, креатинин, урея, общ билирубин, глюкурониран (директен) билирубин, АсАТ, АлАТ, пикочна киселина, холестерол, триглицериди); изпращания: окултни кръвоизливи;

ж) разпознаване на промени в основни жизнени функции (дишане, сърдечна дейност и др.) и инструментални изследвания (електрокардиограма и др.), налагащи оказване на спешна медицинска помощ;

4. манипулации, включващи:

а) извършване на инжекции - подкожни, мускулни и венозни;

б) осигуряване на продължителен венозен достъп;

в) извършване на венозна пункция и вземане на кръв;

г) инстилиране на лекарствени продукти през катетър (сонда), дренаж;

д) извършване на венозна инфузия;

е) извършване на очистителна и лечебна клизма;

ж) въвеждане и поддържане проходимостта на уретрален катетър при мъж и жена;

з) обработка на рана;

и) парентерално въвеждане на лекарствени продукти и инфузионни разтвори;

й) сваляне на конци и дренажи и поставяне на превръзки на рани;

к) отстраняване на шина;

л) извършване на промивка на конюнктивален сак;

м) извършване на стомашна промивка;

н) поставяне на назогастрална сонда;

о) извършване на асептични и септични превръзки;

п) извършване на предна носна тампонада;

р) извършване на електрокардиография;

с) местна аналгезия и хирургичен шев на меки тъкани;

т) инцизия на фурункул и карбункул;

5. оказване на спешни, хуманитарни и други дейности, включващи:

а) извършване на дейности за овладяване на състояния на хипо- и хипертермия;

б) оказване на спешна медицинска помощ на пострадалия в отсъствието на лекаря;

в) извършване на временна имобилизация на крайници и гръбначен стълб, поставяне на шийна яка;

г) извършване на механична хемостаза и/или локално прилагане на хемостатични лекарствени продукти;

д) осигуряване и поддържане на проходимост на горни дихателни пътища;

е) извършване на първична реанимация - непряк сърдечен масаж, дефибрилация и изкуствена вентилация;

ж) поддържане на жизнените функции на пациента при състояния, застрашаващи живота по време на транспортиране;

з) оказване на помощ при раждане до идването на лекар или акушерка;

и) предписване на лекарствени продукти по реда на Наредба № 4 от 2009 г. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти, извършване на инфузионна терапия, прилагане на антиаритмични, кардиоинотропни лекарствени продукти и кортикостероиди при състояния, налагащи оказване на спешна медицинска помощ;

б. провеждане на обучения и изследвания.

Чл. 18б. Професионалните дейности, които лекарският асистент може да извършва по лекарско назначение в спешната и първичната медицинска помощ, са:

1. провеждане на назначено от лекар лечение;
2. подготвяне и при необходимост подпомагане на пациента при извършване на медико-диагностични манипулации;
3. извършване, наблюдение и отчитане на проби за чувствителност;
4. поставяне и сваляне на катетър или перфузионна игла в повърхностна вена;
5. наблюдение на хранителния режим на кърмаче;
6. осъществяване и наблюдение на специфични превръзки;
7. подготвяне и сваляне на конци, дренове и сонди;
8. поставяне на катетър за вземане на стерилна урина, промивка, впръскване на лекарствени продукти в пикочния мехур;
9. обработване и наблюдение на рани, фистули и стоми.
10. осъществяване на грижи и наблюдение на интубиран или трахеостомиран пациент като първата смяна на канюлата на трахеостомата се извършва от лекар.“.

§ 5. Създава се Раздел IXб „Професионални дейности, които зъботехниците могат да извършват по назначение от лекар по дентална медицина“ с чл. 18в:

„Раздел IXб

Професионални дейности, които зъботехниците могат да извършват по назначение от лекар по дентална медицина

Чл. 18в. Професионалните дейности, които зъботехникът може да извършва по назначение от лекар по дентална медицина са подготовка, изработване и възстановяване на медицински изделия за моделиране и възстановяване на всички видове зъбопротезни конструкции, включително с приложение на дигитални технологии (индивидуални помощни средства в зъбопротезирането; подвижни и неподвижни протезни конструкции за възстановяване функцията на дъвкателния апарат и свързващи елементи, включително и при имплантологично лечение; челюстно-ортопедични и ортодонтски апарати).“.

§ 6. Създава се Раздел IXв „Професионални дейности, които помощник-фармацевтите могат да извършват по назначение или самостоятелно“ с чл. 18г:

„Раздел IXв

Професионални дейности, които помощник-фармацевтите могат да извършват по назначение или самостоятелно

Чл. 18г (1) Професионалните дейности, които помощник-фармацевтът може да извършва самостоятелно, са:

1. предоставяне и събиране на здравна информация, включващо:
 - а) запознаване на пациента с неговите права и задължения в аптеката или дрогерията;
 - б) информиране и консултиране на пациента с цел предоставяне на лекарствена и здравна информация, включително за появата на абнормни или нежелани реакции и лекарствени и други взаимодействия;
 - в) водене на медицинска, рецептурна и отчетна документация;
 - г) изготвяне на необходимите документи, доклади и анализи, свързани с дейността;
2. промоция на здравето, превенция и профилактика на болестите, включващи:

а) дейности за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд;

б) консултиране на пациента за вредата от самолечението.

3. фармацевтични грижи;

4. оказване на първа помощ при бедствия;

5. провеждане на обучение и изследвания в областта на фармацевтичните грижи,

включващо:

а) участие в обучението на лица в областта на хигиената, на индивидуалното и общественото здраве;

б) даване на указания на пациента за начина на приложение и условията на съхранение на лекарствените продукти, отпускани без рецепта, на хранителните добавки, билки и билкови смеси, хомеопатични препарати, козметични продукти, помощни средства, медицински изделия, санитарни материали;

в) даване на указания на пациентите за правилното съхранение и проследяване срока на годност на закупените от тях лекарствени продукти и медицински изделия.

(2) Професионалните дейности, които помощник-фармацевтът може да извършва под контрола на магистър-фармацевт, са:

1. съхраняване, приготвяне, опаковане и отпускане на разрешени за употреба в Република България лекарствени продукти без лекарско предписание;

2. съхраняване и отпускане на разрешени за употреба в Република България медицински изделия;

3. съхраняване и отпускане на диетични храни за специални медицински цели и храни за кърмачета и преходни храни;

4. съхраняване и отпускане на хранителни добавки;

5. съхраняване и отпускане на козметични и санитарно-хигиенни материали;

6. участие в дейностите по снабдяване с лекарствени продукти, медицински изделия, козметични продукти и др.;

7. участие в блокирането и изтеглянето на лекарствени продукти и медицински изделия.“.

§ 7. В наименованието на Раздел X думите „медицинска сестра или лекар“ се заменят с „лекар, медицинска сестра, акушерка, фелдшер и лекарски асистент“.

Д-Р СТОЙЧО КАЦАРОВ

Министър на здравеопазването

Съгласували:

д-р Тома Томов – заместник-министър

д-р Ивиан Бенишев, директор на дирекция „Медицински дейности“

д-р Десислава Велковска, директор на дирекция „Лекарствена политика“

Надежда Бранковска, директор на дирекция „Правна“

д-р Цветолюбя Генкова, началник-отдел ОММД

Изготвил:

Пепа Василева държавен експерт в отдел ОММД